

Мәмәшир авыл жирлеге Советы

КАРАР

07.12.2021 ел.

№ 33

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законың 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге Уставы нигезендә Мәмәшир авыл жирлеге Советы карап бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында күшүп бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карап, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлгөндөгө нигезләмәләрдөн тыш, ул рәсми басылып чыккан көннән дә соңга калмыйча, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иртәрәк түгел, үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлгөндөгө Нигезләмәләр 2022 елның 1 мартаинан үз көченә керә.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек баштыйы

И.Г.Эхмәтжанов

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеге территориясендә төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Мәмәшир авыл жирлеге территорииясендә төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләндөрү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндөрү өлкәсендә контроль предметы булып, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба – контроль үткәрелә торган затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Мәмәшир авыл жирлеген төзекләндөрү кагыйдәләрен (алга таба – Төзекләндөрү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм курсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәэмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү тора.

1.3. Төзекләндөрү өлкәсендә контроль Мәмәшир авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитеттән төзекләндөрү өлкәсендә контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлары – *Мәмәшир авыл жирлеге башлыгы һәм Башкарма комитет секретаре* (алга таба – контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар). Курсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндөрү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә, төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар хокуклы, бурычлы һәм жаваплылык тота.

1.5. Төзекләндөрү өлкәсендә контроль үткәрү, профилактик чараплар, контроль чараплар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз әченә алган төзекләндөрү Кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тота:

- 1) якын-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) төзекләндөрү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәгә таләпләр:
  - халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренен мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт курсетү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру буенча;
  - торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның башка стеналарының, шулай ук төзекләндөрүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;
  - инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз әченә алган маҳсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;
  - Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында һәм төзекләндөрү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;
  - жир эшләрен башкару чорында биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэмин итү, жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең иминлелеген һәм жәяүле юл хәрәкәте иминлелеген тәэмин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки транспорт чараларын урнаштыру төзекләндерүү кагыйдәләре белән чикләнгән башка яшелләндөрелгән яки рекреацион территориядә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яки ремонтлау вакытында, йәк ташыганды яки төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплау булмау нәтижәсендә) транспорт чаралары тарафыннан гомуми файдалану территорияләренең пычрануына юл куймау буенча да;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кардан, боз өстенә чыккан судан, биналарның, корылмаларның түбәләрен боз сөнгеләрнән чистарту буенча чаралар үткәруне контролльдә тоту буенча мәжбүри таләпләр;

4) жэйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча, шул исәптән карантинга куелган, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерүү, алар күпләп үскән урыннарны бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, мәжбүри таләпләр;

5) маҳсус янғынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билетлары (порубочный билет) һәм (яки) рөхсәт нигезендә агач һәм куакларны алу (снос), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кучереп утыртуга рөхсәт, кисү билеты) төзекләндерүү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса);

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерүү кагыйдәләре белән каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет контроль үткәргүү вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында гомуми фасадларының, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзекләндерүүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашыла.

1.7. Өлеге Нигезләмәдә төзекләндерүү элементлары дигэндә декоратив, техник, планировка, конструктив жайламалар, яшелләндөрүү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, төзелмәләрнән фасадларының, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзекләндерүүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Өлеге Нигезләмәдә төзекләндерүү объектлары дигэндә төзекләндерүү эшчәнлеге гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәгэ территорияләр аңлашыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, проездлар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, авышлыклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү очен мәйданчыклар;

6) транспорт туктап тору урыны (парковкалар) (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киртәләү жайламалары дигэндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик һәм декоратив киртәләр (коималар) аңлаана.

1.8. Төзекләндерүү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм куркынычлар (risk) белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыяюгалту) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән дә контролльlek итэ.

2.2. Профилактик чаралар контроль үткәрелә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын контролль үткәрелә торган затларга житкерү максатларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (югалту) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контролль чаралар үткәрүгә карата ёстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычларын профилактикалау программыны нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контролль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (югалту) китерелүе ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына, контролль чаралар үткәру турында карап кабул итү өчен, үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә мәгълумат жибәрә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контролль үткәргәндәтүбәндәге профилактик чаралар уздырылырга мөмкин:

- 1) мәгълумат бирү;
- 2) консультация бирү.

2.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча тиешле мәгълуматларны «Интернет» мәгълумати-телекоммуникация челтәрендә Күкмара муниципаль районның рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) контролльлек эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлектә (маҳсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән булырга тиеш), массакүләм мәгълумат чараларында урнаштыру юлы белән, контролль үткәрелә торган затларның дәүләт мәгълумат системаларында шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка формаларда Башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындағы контролль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контролле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролль турында» 2020 елның 31 июлендәгә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындағы 3 өлешендә каралган мәгълуматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук жирлек халкына жыелышлада һәм гражданнар конференцияләрендә контролль объектларына куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контроль үткәрелә торган затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхсән кабул итү яки профилактик чаралар, контролль чаралар үткәру барышында контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнары шәхсән кабул итү жирлек башлыгы һәм (яки) контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан башкарыла. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълумат районның рәсми сайтында контролль эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча үткәрелә:

1) төзекләндеру өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаяты бирү тәртибе;

4) үтәлешләрен бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контроль үткәрелә торган затларга телдән консультация бирү шулай ук жыелышларда һәм гражданнар конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация бирү контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

1) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язмача сорату бирлегән;

2) консультацияләр вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап бирү ёстэмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация биргәндә контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи заты Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасын, контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашуучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затка билгеле булган мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль үткәрелә торган затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

Контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контроль үткәрелә торган затлардан һәм аларның вәкилләреннән биш һәм аннан күбрәк мөрәҗәгать кергән очракта, консультация бирү районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган маҳсус бүлектә авыл жирлеге башлыгы яки контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контроль үткәрелә торган зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында булырга тиеш булган документларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшереп чыгу (обследование) юлы белән;

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документтар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертизалар юлы белән);

4) күчмә (урынга барып) тикшерү (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту (төзекләндеру өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контроль үткәрелә торган

затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындағы мәгълүматларны, «Интернет» чөлтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем өчен ачык булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чарапарын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлаудан гыйбарәт;

е) күчмә тикшереп чыгу (карау, инструменталь тикшереп чыгу (videоязма кулланып), сынау, экспертиза юлы белән).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен қүзәтү һәм күчмә тикшерү – Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә уздырыла.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункттындагы 1-4 пунктчаларында курсәтелгән контроль чарапар планнан тыш чарапар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чарапар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелегә мөмкин.

3.4. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чарапар уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимиите органнарынан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чарапарыннан мөрәҗәгатьләр (гаризалар) кергәндә Башкарма комитетта зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булы, шулай ук контроль чарапар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлектән башка контроль чарапарны, шул исәптән контрольдә тотылучы бүтән затларга карата үткәрелә торган чарапарны да кертеп, мондый мәгълүматлар алу;

2) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чарапар үткәрү турында курсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарың үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә қүзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында курсәтмәнеүтәү срокы чыгу – контроль үткәрелә торган зат тарафыннан ача бирелгән курсәтмә белән бирелгән караплан документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында курсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

3.5. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чарапар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәрү турында курсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контроль чара үткәрү турында Башкарма комитет боерыгы кабул ителгән очракта, контроль чара үткәрү турында мондый боерык төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затның дәлилле гаризасы (представление) нигезендә кабул ителә.

3.7. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чарапар, жирлек башлыгы бирeme, Башкарма комитетның эш планындағы биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан уздырыла.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чарапар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада Башкарма комитет түләүсез нигездә бүтән органнардан яки курсәтелгән органнарга караган

оешмалардан алар карамагында булган документларны һәм (яки) белешмәләрне ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан элеке документлар һәм (яисә) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яисә җирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратыла һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән, шулай ук контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан дәүләт контроле (кузәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда элеке документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган бүтән органнардан яисә күрсәтелгән органнарга караган оешмалардан дәүләт контроле (кузәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда алына торган «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2001 елның 6 мартаңдагы 338 номерлы карары белән расланган ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) белешмәләр бирү Кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Контроль үткәрелә торган затлар булган шәхси эшмәкәр, граждан Башкарма комитетка контроль чарасы үткәргәндә була алмаулары турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган, шуның нәтижәсендә тикшерү чарасын үткәрү башкарма комитет тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданың администрациягә элеке мөрәжәгатьне юллавына сәбәп булган хәлләрне бетерү очен кирәклө вакытка (эмма 20 көннән дә артык түгел) кучерелу очрагына бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контроль үткәрелә торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, контроль үткәрелә торган затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителгән булса, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затка контроль чарасы үткәргәндә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә комачауламый;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең яисә фактта зыян китерүнен турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контроль чара үткәргәндә контроль үткәрелә торган затның булмавына житди сәбәпләр (контроль үткәрелә торган затның авыруы, аның командировкада булуы h.b.) бар.

3.11. Күчмә тикшерү үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артырга тиеш түгел.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү уздыру барышында хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие очен 50 сәгаттән һәм микропредприятияләр очен 15 сәгаттән арта алмый.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерүне үткәрү вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәссе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларны уздыруның барлық очракларында да контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль үткәрүгә жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен беркетү очен контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеоязмалар, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар очен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чарасы нәтижәләренә контроль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату очен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау очен мәгълүмат жибәрү һәм (яки) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм

муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә караларны куллану керә.

3.14. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тата торган контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыклangan бозуларны контролль чара тәмамланганчы бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуга дәлил булган документлар, башка материаллар актка теркәлергә тиеш. Контроль чараларын үткәргендә тутырылган тикшерү кәгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контролль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контролль чара акты прокуратура органнарына Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль үткәрелә торган затларга контролль үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре һәм кабул итә торган каарлары турында хәбәр итү Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында әлеге гамәлләр һәм каарлар турында белешмәләр урнаштыру юлы белән, шулай ук мәгълүматларны дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да контролль үткәрелә торган затларга житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаучы, контролль үткәрелә торган зат булып торучы гражданга контролль үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре һәм кабул итә торган каарлары турында, ул документларны кәгазь чыганакта алырга кирәклеге турында Башкарма комитет адресына хәбәрнамә жибәргән яисә Башкарма комитеттә контролль үткәрелә торган затның электрон почта адресы турында мәгълүмат һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталы аша жибәрү мөмкинлеге булмаган (әгәр затның Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә) очракта, документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән хәбәр ителә. Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контролль үткәрелә торган затка контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар башкара торган гамәлләр һәм кабул итә торган каарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет тарафыннан контролль үткәрелә торган затка документлар һәм белешмәләр жибәрү, контролль үткәрелә торган затка электрон формада яки контролль үткәрелә торган зат соратуы буенча хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта, почта элемтәсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контролль үткәрелә торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контролле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнен 4 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкламаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (кузәтчелек) чараларының Бердәм реестрына кертелә. контролль үткәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча кинәшләр

бирергэ, закон белэн саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнэлдерелгэн башка чаралар үткэрергэ хокуклы.

3.19. Контроль чара үткәргендэ контроль үткәрелэ торган зат тарафыннан мәжбүри таләплэрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контроль үткэрергэ вәкаләтле вазыйфаи зат) түбәндәгеләне башкарьрага бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контроль үткәрелэ торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләплэрне бозуларны бетерү түрүнде һәм (яисә) законда саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерүне булдырмау чаралары үткәрү түрүнде күрсәтмә бирергэ;

2) контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешманың эшчәнлеге закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерүнен түрьдан-туры куркынычын тудыруы яисә мондый зыян (югалту) китерелгәнлеге ачыкланган очракта, саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерүне булдырмау яисә аны китерүне туктату буенча һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерү куркынычы янау булу һәм аны булдырмау ысуллары түрүнде теләсә нинди үтемле ысул белэн гражданнарга, оешмаларга мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргэ;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыklаганда, үз компетенциясе нигезендә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергэ тиешле вәкаләтләре булганда, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жибәрергэ;

4) ачыкланган мәжбүри таләплэрне бозуларны бетерүне контролльдә тотуны гамәлгә аширу, мәжбүри таләплэрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ ихтимал булган зыян (югалту) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергэ, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, аның үтәлешен тәэммин итү буенча чаралар күрергэ, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү түрүндагы таләп белэн хәтта судка мөрәжәгать итү дә булырга мөмкин;

5) мәжбүри таләплэрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнэлтелгэн башка чаралар үткәрү түрүнде мәсьәләнә каарарга.

3.20. Контроль үткәрүче вазыйфаи затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә аширганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белэн билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә аширу кысаларындағы контроль чара барышында Россия Федерациясе законнары белэн административ һәм башка жаваплылык каралган законнар таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре түрүнде мәгълүмат күрсәтелә. Контроль үткәрергэ вәкаләтле вазыйфаи затлар әлеге актынң күчermәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллыйлар.

4. Башкарма комитет каарларына, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергэ вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

4.1. Башкарма комитет каарларына, контроль үткәрергэ вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибендә шикаять бирелергэ мөмкин.

4.2. Башкарма комитет каарларына, контроль үткәрергэ вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары) судка кадәр шикаять бирү тәртибе кулланылмый.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контролънең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контролънең нәтижәлелеген һәм эфектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгे 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзекләндерү өлкәсендә контролль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, контролль очен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.